Raport
z ewaluacji wewnętrznej

Diagnoza efektywności świadczonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Lubatowa, 18.06.2018

I. Przedmiot ewaluacji:

Działania szkoły na rzecz efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

II. Opis ewaluacji:

1. Cel ewaluacji:

- Badanie organizacji oraz efektywność udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej po zmianach wprowadzonych od 1 września 2017r

2. Pytania kluczowe:

1. Czy wszyscy nauczyciele znają nowe zasady organizacji i świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej?
2. W jaki sposób szkoła organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną?
3. Z jakich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej korzystają uczniowie i w jaki sposób są do określonych form kwalifikowani?
4. W jaki sposób dokonuje się oceny efektywności działań z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej?

3. Kryteria ewaluacji:

1. **Zgodność** działań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej z przepisami prawa.
2. **Powszechność i rzetelność** wiedzy na temat udzielanej przez szkołę pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
3. **Dostępność** uczniów do różnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
4. **Adekwatność** udzielanej w szkole pomocy psychologiczno – pedagogicznej do zaleceń zawartych w orzeczeniach poradni oraz potrzeb i możliwości uczniów.
5. **Skuteczność** podejmowanych w szkole działań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

4. Zastosowane metody badawcze:

- wywiad indywidualny z Pedagogiem ,
- ankieta dla nauczycieli i wychowawców,

– analiza dokumentacji (Statut, orzeczenia poradni psychologiczno–pedagogicznej, indywidualne programy edukacyjno–terapeutyczne, dzienniki zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej)

5. **Grupa badawcza:**
   – Pedagog Szkoły,
   – 44 nauczycieli w tym 12 wychowawców klas ,

6. **Termin i warunki badań:**

Badania przeprowadzono w okresie od 5 do 15 czerwca 2018 roku w warunkach szkolnych.

II. Wyniki ewaluacji:

Prezentacja wyników ewaluacji w formie odpowiedzi na pytania kluczowe:

1. **Czy wszyscy nauczyciele znają nowe zasady organizacji i świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej?**

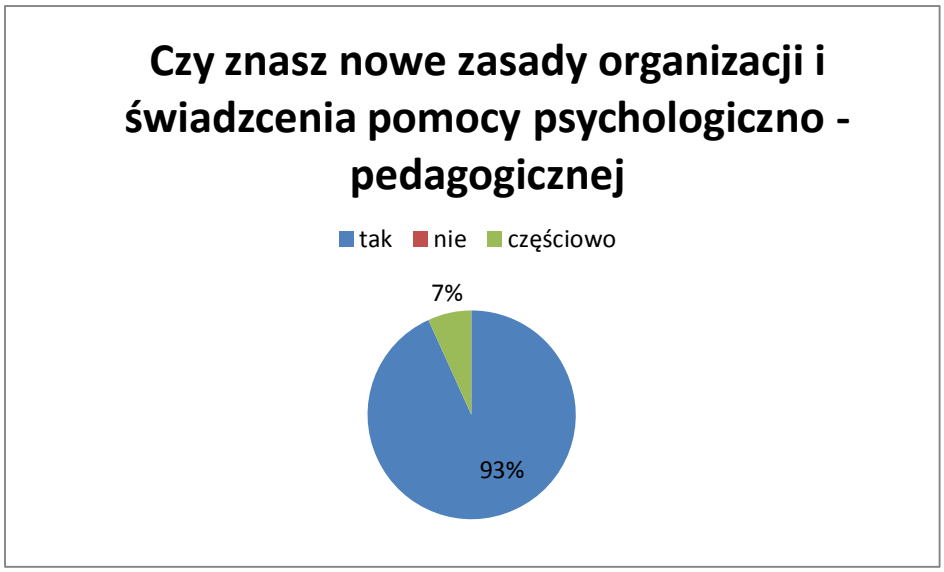

Zasady organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej znane są wszystkim wychowawcom klas, nauczycielom, co potwierdzają wyniki ankiety - 93% badanych wychowawców klas i pozostałych nauczycieli deklaruje ową znajomość, pozostali deklarują

znajomość częściową. Wszyscy nauczyciele uczestniczyli w spotkaniu z panią Dorotą Niekonieczną - Jamróg, dotyczącym pomocy psychologiczno-pedagogicznej w świetle nowych przepisów.

2. W jaki sposób szkoła organizuje pomoc psychologiczno - pedagogiczną?

W Szkole pomoc psychologiczno – pedagogiczna organizowana jest w oparciu o zawarte w Statucie zapisy, które jednocześnie są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa oświatowego. Pomoc psychologiczno - pedagogiczna udzielana uczniom i wychowankom polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych. Pomocy psychologiczno - pedagogicznej udzielają uczniom i wychowankom nauczyciele, wychowawcy oraz pedagog i logopeda. Korzystanie z pomocy psychologiczno – pedagogicznej jest dobrowolne i nieodpłatne. Odpowiedzi udzielone w wywiadzie z pedagogiem potwierdza analiza dokumentacji tj. zapisy znajdujące się w Statucie, dziennikach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz w indywidualnych programach edukacyjno – terapeutycznych.

W placówce funkcjonują zespoły ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w skład których wchodzą nauczyciele uczący, wychowawca oraz nauczyciele – specjaliści prowadzący zajęcia z konkretnym uczniem i wychowankiem. Pracę zespołu koordynuje wychowawca klasy. Potwierdza to w wywiadzie Pedagog. Częstotliwość spotkań zespołów jest stosowna do potrzeb.

Pomoc psychologiczno - pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:

a) rodzicami uczniów i wychowanków – potwierdza to w wywiadzie Pedagog oraz wszyscy ankietowani wychowawcy klas i pozostali nauczyciele;
b) poradnią psychologiczno – pedagogiczną lub innymi poradniami specjalistycznymi – potwierdza to w wywiadzie pedagog
c) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży – potwierdza to w wywiadzie pedagog

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dla każdego ucznia z orzeczeniem został opracowany Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny (potwierdza to analiza dokumentacji). Rodzice zostali zapoznani z IPET-ami swoich dzieci co potwierdzają złożone podpisy w dzienniku pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Wszyscy rodzice otrzymali w formie pisemnej informację o planowanej w danym roku szkolnym liczbie godzin, okresie i formie przyznanego dziecku wsparcia z zakresu pomocy

psychologiczno – pedagogicznej, potwierdza to analiza dokumentacji oraz wywiad z pedagogiem.

Wszyscy wychowawcy klas poinformowali rodziców o obowiązku udzielania przez Szkołę ich dzieciom pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Rodzice potwierdzają to złożonymi podpisami w dzienniku pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 96% badanych deklarują, iż w swojej codziennej pracy zawsze respektują zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej pozostali badani odpowiadają, że zalecenia por p-p stosują często na swoich lekcjach.

Wszyscy ankietowani potwierdzili, że wybrany przez nich program nauczania uwzględnia indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów.

3. Z jakich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej korzystają uczniowie i w jaki sposób są do określonych form kwalifikowani?

W szkole pomoc psychologiczno - pedagogiczna udzielana jest 82 uczniom w następujących formach:

a) zajęć rozwijających uzdolnienia,
b) zajęć dydaktyczno – wyrównawczych,
c) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, zajęć o charakterze terapeutycznym,
d) porad i konsultacji,

Na realizację wszystkich tych form wskazują wyniki ankiety oraz analiza dokumentacji szkoły (dziennik zajęć dodatkowych, dziennik wychowawcy oraz dziennik Pedagoga

Jak wynika z badań ankietowych uczniowie najczęściej korzystają z następujących form pomocy psychologiczno – pedagogicznej:

- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze,
- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,
- zajęcia logopedyczne,
- zajęcia o charakterze terapeutycznym.

Dana forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest przypisywana konkretnemu uczniowi zgodnie z :

- orzeczeniem poradni psychologiczno – pedagogicznej – potwierdzają to wszyscy ankietowani wychowawcy klas oraz przeprowadzona analiza dokumentacji.
- potrzebami dziecka – wynika to z wywiadu z pedagogiem oraz z analizy dziennika pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- sugestiami rodziców – na co wskazują wychowawcy klas.

Jednostkowo wychowawcy klas wskazują też, iż kwalifikując ucznia do określonej formy pomocy biorą pod uwagę sugestie innych nauczycieli.

Każdy uczeń ma zagwarantowaną możliwość korzystania z wszystkich niezbędnych w jego przypadku form pomocy psychologiczno – pedagogicznej wynikających z jego potrzeb oraz wskazanych w orzeczeniu. Analizując wyniki ankiety 6% badanych wskazało na to, że uczniowie nie mają motywacji do uczęszczania na dodatkowe zajęcia powodem jest przemęczenie (zajęcia te najczęściej odbywają się na 7 lub 8 godzinie lekcyjnej). Ankietowani nauczyciele- 24%- wskazywali również na brak współpracy ze strony rodziców zaś 4% badanych wyraziło opinię, iż uczniowie nie mają zagwarantowanej możliwości korzystania z niezbędnych form pomocy upatrując przyczyn w braku specjalistów, odpowiednich pracowni i sprzętu, czy zbyt małej liczbie godzin zajęć rewalidacyjnych.

4. W jaki sposób dokonuje się oceny efektywności działań z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej?

W szkole dokonuje się oceny efektywności działań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Potwierdzają to wszyscy ankietowani wychowawcy klas i nauczyciele.

Nauczyciele i wychowawcy klas wykorzystują różnorodne sposoby dokonywania oceny efektywności działań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

W badaniach ankietowych wskazują na następujące :

- Analiza wytworów prac ucznia – 85%
- rozmowy z rodzicami – 40%
- rozmowy z uczniami – 24%,
- analiza i dokonywanie zmian w IPET – ach – 5%
- dokonywanie analizy wyników nauczania – 80%
- analiza osiągnięć/postępów uczniów – 75%
- konsultacje z pedagogiem i psychologiem – 20%

– analiza zachowania/funkcjonowania uczniów – 15%

Zdaniem zdecydowanej większości ankietowanych bo aż 90% podejmowane w placówce działania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej przynoszą oczekiwane efekty (1 osoba wyraziła negatywną opinię nie uzasadniając jej a trzech nauczycieli nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie). Badani nauczyciele w większości wskazują, iż udział dziecka w różnych formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej ma pozytywny wpływ na wyniki w nauce, czy tez poprawę funkcjonowania ucznia w szkole.

Zdaniem wychowawców i nauczycieli o uzyskiwaniu pozytywnych efektów w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej świadczą:

- poprawa zachowania uczniów – 30% ankietowanych
- osiąganie coraz wyższego poziomu wiadomości i umiejętności/ postępy w nauce – 15% ankietowanych
- osiąganie przez uczniów drobnych sukcesów – 64% ankietowanych
- poprawa funkcjonowania ucznia w klasie/grupie/ poprawa systematyczności pracy – 45% ankietowanych
- poprawa sytuacji w klasie/ poprawa relacji w klasie – 7% ankietowanych
- stopniowe usprawnianie zaburzonych funkcji/ korekta wad – 14% ankietowanych
- poprawa kontaktów z rodzicami – 10% ankietowanych.

Jak wynika z analizy ankiet w realizacji zadań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej wychowawcy i nauczyciele napotykają również na różnego rodzaju trudności. Wśród najczęściej występujących przeszkód ankietowani wymieniają:

- niesystematyczny udział uczniów w zajęciach/ unikanie zajęć/ niska frekwencja – 45%
- niewystarczająca lub brak współpracy z rodzicami – 30%
- brak chęci współpracy ze strony ucznia – 10%.

W swojej codziennej pracy wychowawcy i nauczyciele napotykają ponadto na następujące trudności: zajęcia odbywające się na 7 lub 8 godzinie lekcyjnej – (5% ankietowanych), niedostrzeganie problemu przez ucznia lub jego negatywne nastawienie (7% ankietowanych), po5% ankietowanych nauczycieli wskazało na brak pomocy dydaktycznych oraz na ograniczenia czasowe i organizacyjne.

Ocena wyników ewaluacji – określenie mocnych i słabych stron:

MOCNE STRONY:

1. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna organizowana jest w placówce zgodnie z obowiązującymi przepisami z uwzględnieniem zmian wprowadzonych od 1 września 2017 r. , a Statut zawiera rzetelne i jasne zapisy w tym zakresie.
2. Wszystkie podmioty tworzące społeczność szkolną, tj. uczniowie, rodzice i nauczyciele posiadają ogólną wiedzę na temat udzielanej przez placówkę pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
3. Zgodnie z obowiązującymi przepisami dla każdego ucznia z orzeczeniem tworzy się indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny i respektuje zawarte w nim zapisy w codziennej pracy z uczniami i wychowankami.
4. W szkole realizowane są wszystkie formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej wskazane w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawnych.
5. Określone formy udzielanej uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej są adekwatne do zawartych w orzeczeniach zaleceń.
6. Nauczyciele i wychowawcy klas wykorzystują różnorodne sposoby dokonywania oceny efektywności działań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
7. Podejmowane w placówce działania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej przynoszą oczekiwane efekty, o czym świadczą pozytywne zmiany obserwowane u uczniów i wychowanków w różnych zakresach.

SŁABE STRONY:

1. Istnieje rozbieżność w zakresie deklarowanej przez nauczycieli znajomości zasad udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej, a ich rzeczywistej wiedzy w tym zakresie. Nie wszyscy nauczyciele posiadają wystarczającą wiedzę udzielanych przez szkołę form pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
2. Istnieją różnego rodzaju utrudnienia w realizacji przez placówkę zadań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, do których przede wszystkim należą: niesystematyczny udział uczniów w zajęciach/ unikanie zajęć/ niska frekwencja, niewystarczająca lub brak współpracy z rodzicami, brak chęci współpracy ze strony ucznia oraz wynikające z

dwuzmianowości szkoły- na późnych godzinach lekcyjnych odbywające się zajęcia – dzieci po całym dniu nauki są już zmęczone.

Wnioski i rekomendacje (uwzględniające odwołanie się do przyjętych kryteriów):

1. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna organizowana jest w placówce **zgodnie** z obowiązującymi przepisami prawa. **Zgodnie** z nimi realizowana jest również zdecydowana większość form pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
   Choć podmioty tworzące społeczność szkolną, tj. uczniowie, rodzice i nauczyciele posiadają ogólną wiedzę na temat udzielanej przez placówkę pomocy psychologiczno – pedagogicznej, to wiedzy tej nie można uznać za **powszechną i rzetelną**. Nie wszyscy nauczyciele posiadają bowiem świadomość udzielanych przez szkołę form pomocy psychologiczno – pedagogicznej. W tym zakresie **należy zobowiązać nauczycieli do zapoznania się lub przypomnienia zapisów Statutu w zakresie udzielania przez szkołę pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Należy też wykorzystywać w pracy z uczniami wszystkie dostępne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej.**
2. Pomimo, iż zgodnie z przepisami prawa dla każdego ucznia utworzony został indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny, określający m.in. formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane, w szkole istnieje grupa uczniów, którzy systematycznie rezygnują z wybranych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej. **Proponuje się w tym celu dokonania weryfikacji uczestnictwa uczniów w przypisanych im formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej, ale również motywowania uczniów do udziału w nich. Mogłoby ono przyjąć formę pogadanek przeprowadzonych przez wychowawców klas na temat udzielanych przez szkołę form pomocy psychologiczno – pedagogicznej ze wskazaniem potrzeby uczestnictwa w tego rodzaju zajęciach oraz ewentualnych korzyści wynikających z udziału nich. Warto również w sposób bardziej rzetelny dokonywać diagnozy potrzeb uczniów i wychowanków i dostosowywać ofertę zajęć z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej do pojawiających się potrzeb.**
3. Nauczyciele i wychowawcy klas wykorzystują różnorodne sposoby dokonywania oceny efektywności działań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, które wskazują, iż podejmowane w placówce działania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej

w wielu przypadkach przynoszą oczekiwane efekty, a zatem **można uznać** je **za skuteczne**, o czym świadczą pozytywne zmiany obserwowane u uczniów i wychowanków w różnych dziedzinach ich funkcjonowania. Niezależnie od osiąganych sukcesów istnieją różnego rodzaju utrudnienia w realizacji przez placówkę zadań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej. W tym zakresie należy podjąć działania mające na celu minimalizację tych zjawisk, co może nastąpić poprzez:

- podjęcie działań mających na celu większe zaangażowanie rodziców,
- poprawę wyposażenia klasopracowni, ewentualne utworzenie nowych pracowni,
- zwiększenie ilości porad i konsultacji,
- w miarę możliwości zminimalizowanie liczby uczestników,
- uświadamianie uczniów.

Wyniki ewaluacji należy uwzględnić w pracy szkoły od września 2018 r.

Osobami odpowiedzialnymi za realizację powyższych zadań będą wszyscy nauczyciele.

IV. Sposoby rozpowszechnienia raportu:

Raport zostanie przedstawiony**:**

- **uczniom** podczas lekcji wychowawczych,
- **nauczycielom** podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej

Ewaluacja została przeprowadzona przez zespół w składzie:

Jolanta Zięba, Maria Wilk, Dorota Gładysz